

ובהבנתו המופלאה לנבכי הנפשות, ידע מכאובם וחסרונם של אלו שמגיל צעיר חוו טלטלות חיים. כאשר דיברו עמו פעם על אודות נער כזה, נענה בעינים דומעות ובקול חנוק, כי הצעיר לא ראה בית המתנהל בצורה תקינה, ומי ילמדנו היאך אמור להיראות בית רגיל מן השורה... הוא קראו אליו למעונו וקירבו, ואף התהלך עמו בדירתו הפרטית, מחווה בידו על מראה הדירה השלווה והמסודרת, ואומר לו בקול רך: 'אהובי, הבט על הבית וחקוק בנפשך - כך צריך בית יהודי להיראות'. זו הסיבה שנקרא בפי כל 'אבי יתומים', בפרשו עליהם כנפי אברתו, כשהכניס

לראות כל יהודי בעין יפה - אף משמים משקיפים עליו בעין טובה ורחומה, כדכתיב ד' צלך, 'במידה שאדם מורד - מורדין לו'.

ופעם ברגע של גילוי לב התבטא עמוקות באומרו - 'רוב הצרות המתדפקות כאן בחדר, שורשן בעבירות שבין אדם לחבירו מימי נעורים. מה אעשה ואין בידי דרך לעזורם'.

גם סיפורי מופת ופלא התהלכו סביב אישיותו המושלמת. כזה היה המעשה באברך שהיה אביון בודד ולא שפר עליו גורלו. מחמת הבושה הסתגר בביתו ולא הציג רגליו בבית המדרש. מכריו שניסו לעזור לו, נתקלו בחומת התנגדות קשיחה וצוננת. באחד הימים צלצל הטלפון בביתו, על הקו נשמע קולו החם והדואג של הרבי: 'מדבר פ. מ. אלטר, היכן אתה, הרי תמיד היינו ידידים... בוא אלי מתי שאתה רוצה, אפילו שלא בשעת קבלת קהל...'. שפע האהבה המיס את לבבו, ואכן אט-אט יצא מהסבך והשתקמו חייו.

אחד מהמקורבים שהכיר את האיש, תמה לימים לפני האדמו"ר מהיכן נודע לו על מצבו של האיש. 'אגיד לך', ענה: 'באחד הימים נטלתי לידי את ספר הטלפונים של חסידי גור, ופתאום 'הזרקר' לנגד עיני השם שלו, חשבתי הרי נאמר 'לבלתי ידח ממנו נידח', והחלטתי להתקשר אליו...!'

בטובתו של חבירו, הרי הוא מבקיע את כל הגליות ומביא גאולה לעולם.

ורקותו הפליגה, עד שכשסיפרו לפניו על דרשן שדיבר בכנס גדול והציג דוגמא ל'טוב-עין' את נתינת הסימנים של רחל ללאה - נענה ואמר שמסירת הסימנים היא דרגה יותר גבוהה מ'עין טובה', שכן רחל העניקה הסימנים לאחרונה מבלי להשאיר לעצמה דבר, בעוד ש'עין טובה' הנדרשת מעמנו היא לא על חשבון הפסד שלנו - והתביעה על כך מרובה פי-כמה.

גם בהוראתו לרבים היה רגיל על לשונו לומר: 'אדם שחננוהו משמים בכושר הסברה וכוחות מיוחדים, צריך להשתמש בכוחות אלו להיטיב עם הזולת. וזו טובה גדולה גם לו בעצמו, שכן בור שאין שואבים את מימיו עשוי להתייבש עד מהרה. מכירני כאלו שבצעירותם היו בני תורה, בעלי כשרון גדולים - ועתה בחלוף שנים, רואב הלב לראותם שהינם כשברי כלים. הסיבה לכך אחת היא: כיוון שלא העניקו מכוונתיהם לאחרים...!'

וגם כשהשיא עצה למבקשי ישע, כששרו בצדה היה אומר - שאם מחפש אי-מי סגולה ברוקה ומוכחת שבכוחה לסייע ולהועיל לכל נושא וענין - ייטיב ראות, זו שורש כל השפעה טובה, סוד ההצלחה בגשמיות וברוחניות. ואמר משמו של האמרי אמת 'ענין סגולי בכך - שכאשר יהודי מצחצח מידותיו וממרק את תכונותיו הקשות והרעות - ועמל

מכתב אישי המלמד על הכלל...

במסגרת ההיחשפות לתכני הספר, נחשפנו למכתב מיוחד שכתב כ"ק הרבי זצוק"ל לבנו הגאון רבי שאול שליט"א, ויש בו הרבה ללמד כל אחד בדרכו, וזה לשון מכתבו:

בה"י, ל"ח למספר בנ"י, תשל"ג.

לכבוד בני יקירי, יניק וחכים, כמר שאול אלתר שי' לאוי"ט.

תורה רבה בעד מכתבך.

מה שהקשית על כפל הלשון (גיטין ל"ו: שבת פ"ח: יומא כ"ג), הנעלבין ואינן עולבין, שומעין חרפתם ואינן משיבין. לכאורה היה נראה לי לפרש תמיד דברי הגמ' הנ"ל, כי הם ב' דברים, וב' מדרגות, נעלבין ואינן עולבין

כי כל מלבין פני חבירו יש בדבר קצת מהחוצפה, בכל זאת בפשטות להעליב ולהתחצף ב' דברים הם.

ועי' עוד מהדורא בתרא למהרש"א בבא מציעא נ"ח: שפירש למה דוקא הנעלבין ואינן עולבין, כי אולי הוא איש שלא מתבייש, ולפיכך אינו מרגיש כשמבייש אחרים, אבל הנעלבין, א"כ הוא מרגיש בצער הבושה, ובכל זאת אינו מעליב אחרים בגלל יראת שמים שבו, אז זוהי מדה טובה ביותר.

יזכנו השי"ת שנהיה מאלה שאינן עולבין. אביך אוהבך המברך בכט"ס והצלחה פינחס מנחם אלטר

- היינו שלא נוקמין ונוטרין (כדמשמע ביומא כ"ג דבנקימה ונטורי עסקינן התם), שומעין חרפתן ולא משיבין - היינו שאפי' לא מצטרדים. ופשיטא דמיידי כגון שכנגדו רוצה להמשיך בריב ולא מוכן לקבל הצטרדות, כי אחרת צריך להצטרד, והייתם נקיים כתיב. ואם חושש שאחרים יחשדוהו שלא צודק, אז ג"כ צריך להצטרד. וכן ראיתי ושמעתי שאדמו"ר זצ"ל נהג בעת שהתקופו אותו (וכמובן שלא בצדק) שלא ענה, ורק במקום חשש כנ"ל - הצטרד, דהיינו שענה על טענת יריביו, אבל ג"כ לא התקפם.

ובעצם הלשון, עי' רש"י שבת פ"ח: שפירש עולבין - מתחצפין, והוא קצת חידוש. אם